

Skriftlig innspill til budsjettkapitler til energi og miljøkomiteen

Løftebrudd for friluftslivet

40% kutt i ordinære aktivitetsmidler fra KLD

Statsbudsjettet 2025 er en enorm skuffelse for friluftslivet. I regjeringens budsjettforslag, kommer det frem at det ikke er friske midler til aktivitet i Friluftslivets år i 2025, men det foreslås en omdisponering av ordinære aktivitetsmidler. Dette til tross for at regjeringen i budsjettet for 2024 skrev at det ville bli en ettårig økning på 25 mill. kroner til aktiviteter og tiltak i Friluftslivets år 2025.

Med omdisponeringen som er foreslått må organisasjonene trolig kutte aktiviteter de allerede gjennomfører, og som har fått støtte av de ordinære aktivitetsmidlene. Aktivitetsmidlene går til kjerneaktiviteter og åpne aktiviteter som alle kan delta på.

Aktivitetsmidlene fra KLD post 78 er totalt 64,3 millioner av dette foreslås å trekke fra 25 millioner, som er allerede tildelte ekstraordinære aktivitetsmidler til Friluftslivets år i 2025.

Gjenstående pott av aktivitetsmidlene til fordeling er på 39,3 million er, noe som er en reduksjon på nesten 40 % for 2025. Disse midlene fordeles mellom fylkeskommuner, friluftsråd og medlemmer i Norsk Friluftsliv. Det er Miljødirektoratet som beslutter fordelingen mellom mottakerne.

Det er et paradoks at regjeringen ønsker et friluftslivets år og at flere skal bli aktive – men konsekvensen av det foreslåtte omdisponeringen er at det blir bråstopp for de faste aktivitetene organisasjonene skulle invitere nye deltakere/medlemmer inn til i friluftslivets år.

NKK mener det er spesielt å redusere tildelinger til friluftslivets år, i en tid hvor presset på det offentlige helsevesenet nærmer seg et bristepunkt. Friluftaktiviteter, og hverdagslig aktivitet gjennom lavterskeltilbud er svært viktige og rimelige folkehelseiltak. Det er ikke mulig å kun vurdere dette som en utgift, og vi mener at Stortinget må se potensiale i verdien av at flere blir med ut og er aktive. Dette må det derfor tilrettelegges for og kuttet må omgjøres.

Manus fra høringen

I Norge har vi lang tradisjon for å leve side om side med hunder, og rundt 1,2 millioner har hund i hus. Hunden har sitt naturlige tilholdssted ute i naturen og er en fast følgesvenn under friluftaktiviteter. Det betyr at mange hundeeiere er aktive daglig, i skog, mark og nærområdene sine.

Regjeringen har bestemt at 2025 skal være friluftslivets år med en målsetning om at flere skal bli aktive. Likevel mangler det friske midler til aktivitet. I budsjettet for 2024 ble det gitt forhåndstilsagn på en ettårig økning på 25 millioner til aktiviteter og tiltak i Friluftslivets år. I dag ser vi at disse midlene, med mål om å invitere flere inn i friluftslivsaktivitetene, er trukket fra de ordinære aktivitetsmidlene for 2025. Det innebærer at 40% av midlene til de løpende, ordinære tiltakene blir borte i Friluftslivets år.

Av våre prosjekter betyr det at satsingen på ungdom blir rammet. Vår sommerleir er en viktig sosial arena og øker interessen for å være aktiv med hund. Denne blir finansiert gjennom prosjektmidler tildelt av friluftslivsformål.

Stortinget vedtok i 2022 en ny lov om ansvarlig hundehold. Denne loven stiller økte krav til kompetanse hos hundeeiere. Våre klubber gjør et viktig arbeid i dette ved å holde kurs og aktiviteter for å utdanne nye, ansvarlige hundeeiere og hunder som er godt tilpasset til samfunnet.

Hundens dag, som er en viktig rekrutteringsarena for våre klubber og forbund vil også rammes av den foreslåtte omdisponeringen. Vi er derfor bekymret for at dette arrangementet, som våre medlemsklubber allerede er i gang med å planlegge vil måtte skrinlegges.

Hundene våre får oss opp av sofaen og ut i naturen. Det er bevist at hundeeiere er mer aktive enn mange andre. Hunden er en fantastisk folkehelsearbeider, og utgjør en viktig forebyggende rolle i samfunnet. Redusert blodtrykk, mindre forekomst av diabetes, kognitive helsefordeler og bekjempelse av angst og depresjon. I tillegg er det dokumentert og bevist at så lite som 15 minutter i grønne omgivelser har positiv effekt på den psykiske helsen vår.

I en tid med økt press på helsesystemet vårt er det forunderlig at man ikke ser verdien av lavterskel, forebyggende tiltak som kan avlaste helsevesenet og få flere ut og aktivitet. Derfor ber vi om at komiteen gjeninnfører denne ekstrabevilgningen.